

Tutkimuslupahakemus

Tutkimuksen suorittaja

Keva:

Tutkimusjohtaja Laura Pekkarinen (tutkimuksesta vastaava)

Tutkimuspäällikkö Tuomas Erkkilä (toinen yhteyshenkilö, vastaa haastattelututkimuksesta)

Opinnäytetyöntekijä, työterveyshoitaja Niko Siren, LUT yliopisto (avustaa tutkimuksen suorittamisessa, osana tuotantotalouden opinnäytetyötään)

Tutkimuksen nimi

Tekoälyratkaisujen käyttöönoton vaikutukset hyvinvointialueiden ammattilaisten työssä jatkamiseen, työkykyyn ja sen johtamiseen.

Tutkimuksen tausta ja tarkoitus

Sosiaali- ja terveydenhuollossa otetaan laajasti käyttöön erilaisia tekoälyyn ja automaatioon perustuvia digitaalisia ratkaisuja, kuten puheentunnistusta, tekoälyavusteista kirjaamista ja esihenkilöiden päätöksenteon tukityökaluja. Näillä ratkaisuilla on potentiaalisia vaikutuksia työn ja osaamisen vaatimukseen, työkykyyn sekä sen johtamiseen.

Tutkimuksen tarkoituksena on tuottaa ajankohtaista, käytännönläheistä ja tutkimukseen perustuvaa tietoa tekoälyratkaisujen vaikutuksista sosiaali- ja terveydenhuollon arkeen. Tuloksia voidaan hyödyntää työkykyjohtamisen, muutosjohtamisen ja tekoälyratkaisujen käyttöönoton tukena.

Tutkimuskohde ja -kysymykset

Tutkimus kohdistuu **Keusoten** sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoihin, jotka käyttävät tai ovat ottamassa käyttöön tekoälypohjaisia digitaalisia ratkaisuja.

Tutkimuksessa tarkastellaan CGI:n tekoälykirjurin ja -kertojan käyttäjien käyttöönoton kokemuksia asiakas- ja potilastyössä. Lisäksi selvitetään tekoälyn käyttöönoton vaikutuksia työn vaatimukseen, osaamiseen, työkykyyn ja sen johtamiseen

Tutkimuskysymykset liittyvät erityisesti:

- Työn muutokseen tekoälyratkaisujen käyttöönoton myötä
- Vaikutuksiin työkykyyn ja sen johtamiseen
- Näkemyksiin tekoälyn vaikutuksista työn osaamisvaatimuksiin
- Tekoälyratkaisujen käytössä koettuihin hyötyihin, haasteisiin ja huolenaiheisiin

Tutkimuksen kohderyhmä

Tutkimuksen kohderyhmänä Keusotessa ovat organisaation tekoälyratkaisujen (ProConsona OMNI 360, Pegasos) parissa työskentelevät (esim. sihteerit, lääkärit ja muut sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset), esihenkilöt, HR ja johto. Pilottitutkimus tehdään myös kahdella muulla hyvinvointialueella. Lisäksi toteutetaan erillinen kysely kaikkien hyvinvointialueiden tekoälyratkaisuiden käyttöönottoa seuraavalle henkilöstöjohdolle.

Osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista. Tutkimukseen osallistuvat informoidaan tutkimuksesta asianmukaisesti. (kts. tutkimustiedote)

Tutkimusmenetelmät ja aineistonkeruu

Tutkimus toteutetaan monimenetelmällisesti. Aineistonkeruu koostuu:

- Teemahaastatteluista
- Kyselytutkimuksesta

Haastatteluiden kohderyhmästä on sovittu henkilöstöjohtajan ja yhteyshenkilön kanssa, ja tulee olemaan noin seitsemän johtajatehtävässä työskentelevää henkilöä.

Lähetämme sähköisen kyselylomakkeen tekoälykirjuria pilotoiville, noin 40 sosiaalialan työntekijälle ja heidän esihenkilöilleen syksyllä 2026 (elokuukuussa), kun pilotti on otettu käyttöön. Heidän lisäksi haastatellaan henkilöstöjohtodon edustaja ja mahdollinen tekoälyratkaisujen koordinoija. Haastattelut toteutetaan teemahaastatteluina, jonka kesto on noin yhden tunnin. Haastateltavien kohderyhmää tarkennetaan tarpeen mukaan yhteistyössä hyvinvointialueen yhteyshenkilön kanssa.

Kysely suunnataan tekoälyratkaisua käyttäville työntekijöille ja/tai esihenkilöille. Tutkimuksen tiedonkeruu ei kohdistu hyvinvointialueen potilaisiin eikä asiakkaisiin.

Eettisyys ja tietosuoja

Tutkimus toteutetaan hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen. Osallistujille annetaan kirjallinen tutkimustiedote, ja heiltä pyydetään tietoon perustuva suostumus.

Aineisto käsitellään luottamuksellisesti, eikä yksittäisiä vastaajia tai yksiköitä ole mahdollista tunnistaa tutkimusraporteista. Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä (GDPR). Henkilötietojen käsittely Kevassa: <https://www.keva.fi/tietosuoja/>

Tutkimuksen aikataulu

Tutkimus toteutetaan ja tulokset raportoidaan vuoden 2026 aikana. Tarkempi aikataulu sovitaan yhteistyössä organisaation kanssa.

Tulosten raportointi ja hyödyntäminen

Tutkimuksen tulokset raportoidaan Kevan toimesta, ja raportoinnin tapa tarkentuu hankkeen suunnittelun edetessä. Mahdollisia julkaisukanavia ovat Kevan artikkelit ja blogit, tieteelliset ja ammatilliset julkaisut sekä puheenvuorot mahdollisissa organisaatiokohtaisissa palautetilaisuuksissa. Tuloksia hyödynnetään tekoälyn vastuullisen käyttöönoton, työkykyjohtamisen ja työn kehittämisen tukena.

Lisätietojen antajat

Tutkimusjohtaja Laura Pekkarinen (laura.pekkarinen@keva.fi)

Tutkimuspäällikkö Tuomas Erkkilä (tuomas.erkkila@keva.fi)

Alueen yhteyshenkilö: Jarmo Pulkkinen (jarmo.pulkkinen@keusote.fi)

Helsingissä 1.4.2026

Laura Pekkarinen, Tuomas Erkkilä